

Education des enfants roms en Europe
Education of Roma children in Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Language Policy Division
Division des Politiques linguistiques

Evropakoro Forumo e Romengoro thaj e Phirutnengo
European Roma and Travellers Forum
Forum européen des Roms et des Gens du voyage

Učenje romskega jezika

Moja evropska jezikovna mapa

Moje ime: _____

Osnovna šola
Za učence od 6 do 11 let

Vladi Republike Finske se zahvaljujemo za velikodušno podporo temu projektu.

Oddelek za jezikovno politiko – www.coe.int/lang
Svet Evrope, Strasbourg

Svet Evrope in Evropska jezikovna mapa

Svet Evrope je družina 47 držav, ki se razprostira vse od Islandije do Azerbajdžana. Milijoni mladih ljudi, ki živijo v teh državah, imajo številne skupne izkušnje in interese, obenem pa govorijo različne jezike ter imajo različno kulturo in zgodovino.

Svet Evrope ti želi pomagati razumeti ter spoštovati druge ljudi in stvari, zaradi katerih so drugačni. Tvoja Evropska jezikovna mapa je zasnovana tako, da ti bo v pomoč pri učenju novih jezikov in razumevanju novih kultur.

Evropska jezikovna mapa (EJM) ti omogoča:

- da zapišeš, kaj vse lahko narediš v različnih jezikih,
- da razumeš, kaj se moraš naučiti, da bi se lahko vključila/vključil v vse predmete in aktivnosti v romskem jeziku,
- da zabeležiš, kaj si se dobro naučila/naučil in kaj se moraš bolj naučiti,
- da organiziraš svoje delo tako, da se boš lažje spomnila/spomnil, kaj si se že naučila/naučil,
- da poveš učitelju, kaj vse znaš v romskem jeziku in
- če zamenjaš šolo, da svojim novim učiteljicam/učiteljem pokažeš, kaj že znaš v romskem jeziku.

EJM omogoča tvojim učiteljicam/učiteljem:

- da vidijo, kaj si se že naučila/naučil v romskem jeziku in
- da ti pomagajo načrtovati, kaj se še moraš naučiti.

EJM omogoča tvojim staršem:

- da vidijo tvoj napredek pri učenju romskega jezika,

Avtor: Dr. Barbara Lazenby Simpson, Trinity College, Dublin

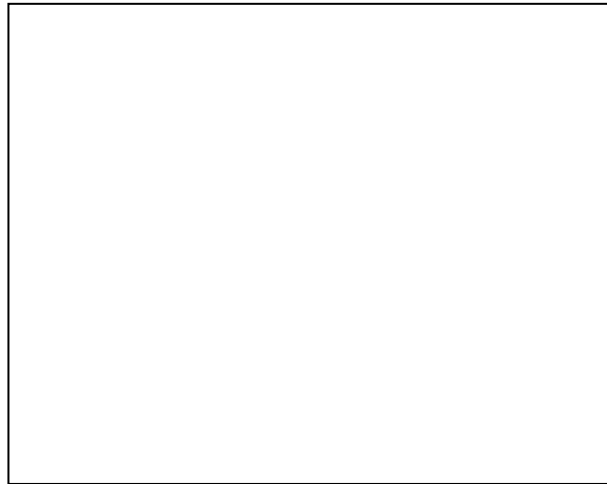
Prevod iz angleščine:

Oddelek za jezikovno
politiko
DG IV - Svet Evrope
F-67075 Strasbourg Cedex
decs-lang@coe.int – www.coe.int/lang

Moj jezikovni potni list

Moja slika

Ime mi je: _____

Živim v: _____

Moje oči so: _____

Moji lasje so: _____

Moja najljubša barva je: _____

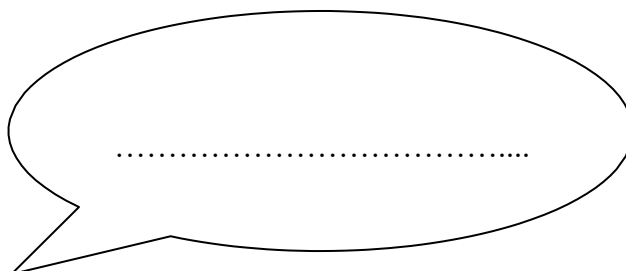
Moja najljubša hrana je: _____

Moja najljubša aktivnost je: _____

Druge stvari o meni: _____

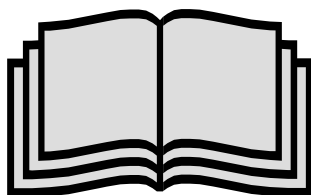
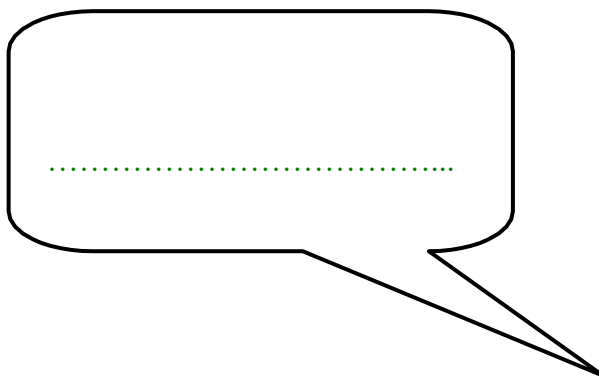
Moji jeziki

Doma govorim

Včasih slišim ljudi govoriti v _____.

V šoli
govorim

Brati znam v _____.

Pisati znam v _____.

Moj učni napredek – Poslušanje in branje (za več podrobnosti glej *Okvir učnega načrta za romski jezik*)

		A1 VSTOPNA RAVEN	A2 VMESNA RAVEN	B1 RAVEN SPORAZUMEVALNE GA PRAGA	B2 VIŠJA RAVEN
R A Z U M E V A N J E	Poslušanje 	Razumem besede in stavke o sebi, svoji družini, vsakdanjem življenju in stvareh, ki jih počnem. Razumem preprosta vprašanja in navodila.	Razumem večino navodil, ki jih dobim v šoli. Sledim lahko temam, ki jih obravnavamo v razredu, in razumem lahko preprosto ali znano zgodbo.	Razumem podrobna navodila, ki jih dobim v šoli, glavne točke predstavljenih tem in zgodb, prebranih glasno v razredu, ter filme o stvareh, ki jih poznam . Brez težav lahko sledim večini pogovorov med drugimi učenci.	Razumem filme, posnetke in pogovore o znanih temah.
	Branje 	Prepoznam črke abecede in znam najti svoje ime na seznamu. Razumem besede na listkih ali plakatih v razredu ter tudi nekatere od besed in stavkov v novem besedilu.	Razumem kratka besedila o znanih temah in znam z znanjem abecede najti predmete na seznamih.	Razumem opise dogodkov, občutkov in želja ter znam uporabiti vprašanja za razumevanje pri iskanju specifičnih odgovorov v določenem besedilu. Za lažje razumevanje besedil, ki jih berem, znam uporabiti tudi ključne besede, diagrame in ilustracije. Sledim lahko pisnim navodilom za izvajanje aktivnosti v razredu.	Razumem članke in poročila v časopisih, revijah ali na internetu. Razumem, kadar besedila opisujejo določene pristope, prepričanja ali skrbi.

Primer:

	A1			A2		
	Z veliko pomoči	Z malo pomoči	Brez pomoči	Z veliko pomoči	Z malo pomoči	Brez pomoči
Poslušanje 	15/9/20__	17/10/20__	14/11/20__	18/12/20__	15/2/20__	20/4/20__

	A1			A2			B1			B2		
	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***
Poslušanje 												

Osnutek EJM-ja

Branje 												
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Moj učni napredek – Govor in pisanje (za več podrobnosti glej **Okvir učnega načrta za romski jezik**)

		A1 VSTOPNA RAVEN	A2 VMESNA RAVEN	B1 RAVEN SPORAZUMEVALNEGA PRAGA	B2 VIŠJA RAVEN
G O V O R	Govorna interakcija 	Pravilno znam reči <i>dober dan</i> in <i>na svidenje</i> , <i>prosim</i> in <i>hvala</i> . Postaviti in odgovoriti znam na preprosta vprašanja.	Odgovoriti znam na vprašanja o svoji družini, prijateljih, šolskem delu, konjičkih in počitnicah. Pogovarjati se znam z drugimi ljudmi. Izraziti znam svoje skrbi in občutke.	Tekoče znam govoriti o šoli, družini, dnevni rutini ter stvareh, ki so mi ali niso všeč. Z drugimi ljudmi se znam pogovarjati in razpravljati o stvareh, ki me zanimajo. Ponoviti znam, kar je bilo povedano, ter informacijo prenesti drugi osebi.	Sodelujem lahko v pogovoru ali razpravi, razumem naravne govorce in se z njimi lahko pogovarjam. Kar želim povedati, znam izraziti na jasn način in po potrebi razložiti.
	Govorno izražanje 	Na preprost način znam opisati svoj dom in ljudi, ki jih poznam, zlasti družinske člane.	Opisati znam svojo družino, vsakdanja opravila in aktivnosti. Opisati znam stvari, ki jih rad/-a počnem. Opisati znam svoje načrte za prihodnost.	Povedati znam zgodbo, ki sem jo slišal/-a, vsebino filma, ki sem si ga ogledal/-a, ali vsebino knjige, ki sem jo prebral/-a. Opisati znam posebne družinske dogodke (<i>praznovanja, rojstvo dojenčka, itd.</i>) ter predstaviti svoje mnenje in načrte.	Jasno in podrobno znam opisati izkušnjo ali dogodek ter pojasniti, zakaj je pomembna meni ali drugim. Razložiti znam svoje osebne poglede ter predstaviti svoje mnenje z jasno razlago svojih razlogov.
P I S A N J E	Pisanje 	Napisati znam svoje ime in naslov. Napisati znam napise k slikam in prepisati kratke stavke s table. Napisati znam nekaj preprostih stavkov.	V svojo Evropsko jezikovno mapo znam zapisati nove besede in kratka besedila o znanih temah (npr. kaj rad/-a počnem, ko sem doma). Napisati znam kratko sporočilo za prijatelja (npr. razglednico ali kratko e-sporočilo).	Napisati znam kratko pismo ali e-sporočilo, povzetek knjige ali filma, predstavitev svojih občutkov o dogodku ali situaciji ter opis svojih izkušenj.	Napisati znam besedila o številnih različnih temah, predvsem o stvareh, ki me zanimajo in ki vplivajo na moje življenje. Svoje mnenje znam predstaviti z jasnimi opisi.

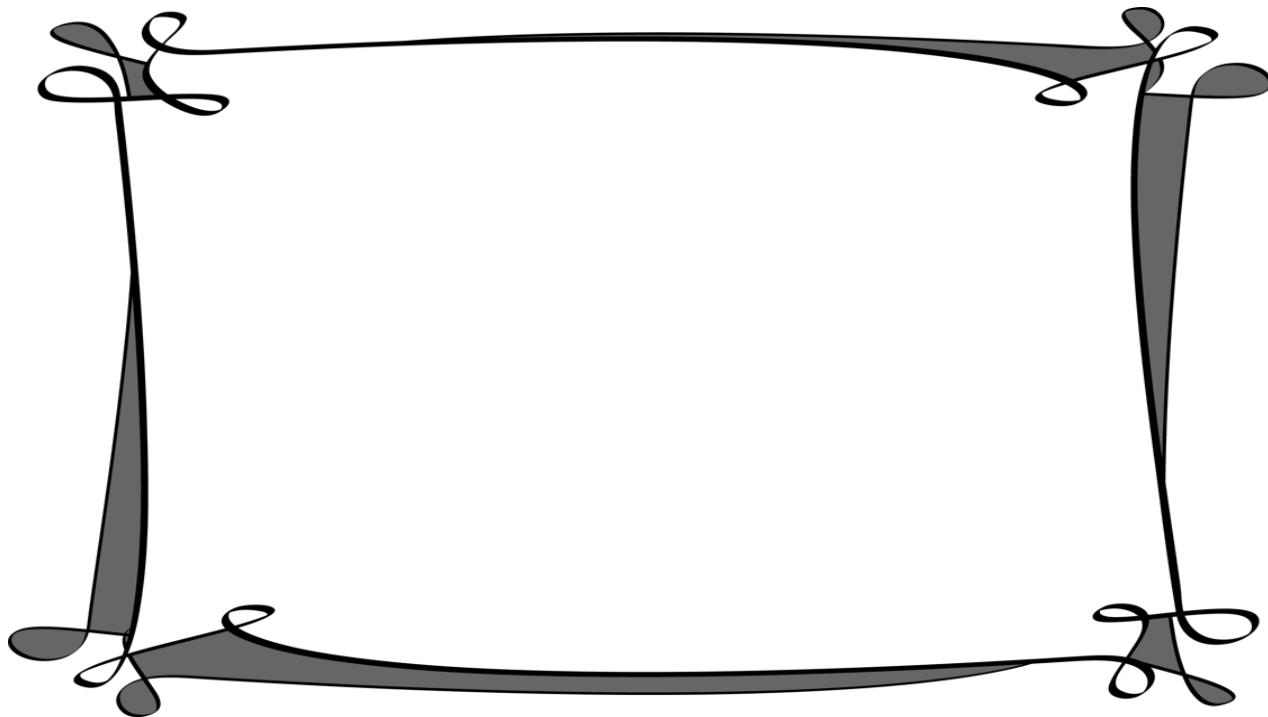
	A1			A2			B1			B2		
	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***	Z veliko pomoči *	Z malo pomoči **	Brez pomoči ***
Govorna interakcija 												
Govorno izražanje 												

Osnutek EJM-ja

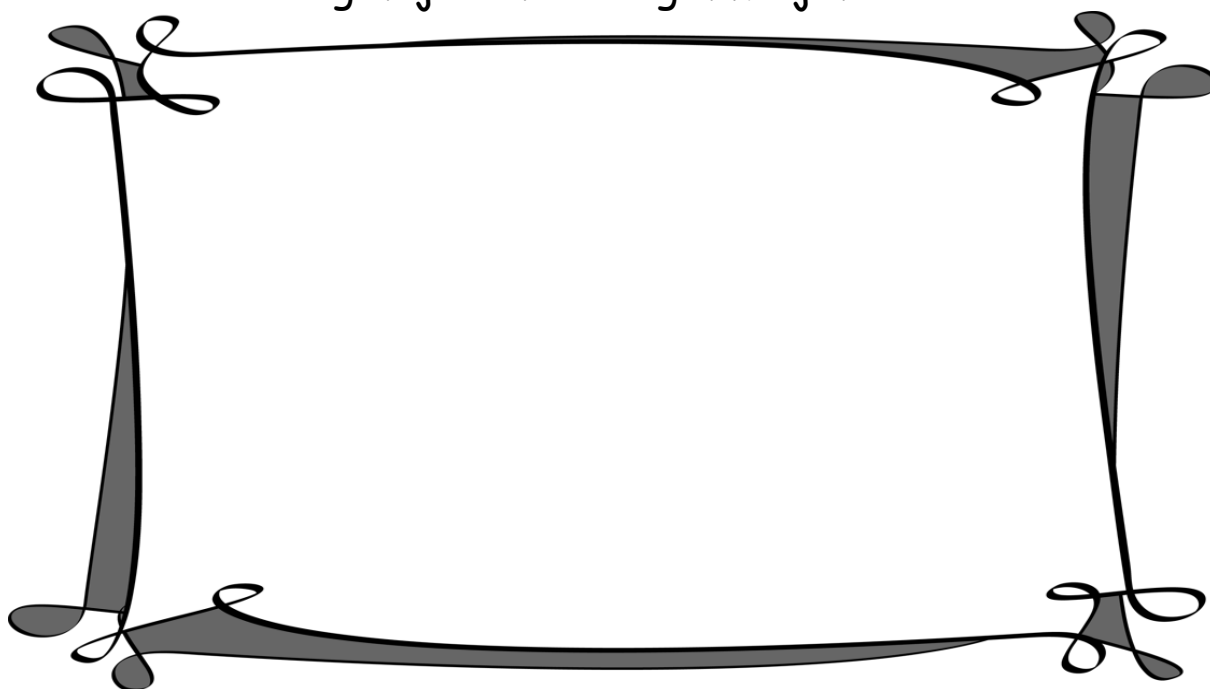
Pisanje 												
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Medkulturne izkušnje

Stvari, ki sem se jih naučila/naučil o drugih ljudeh in drugih krajih:

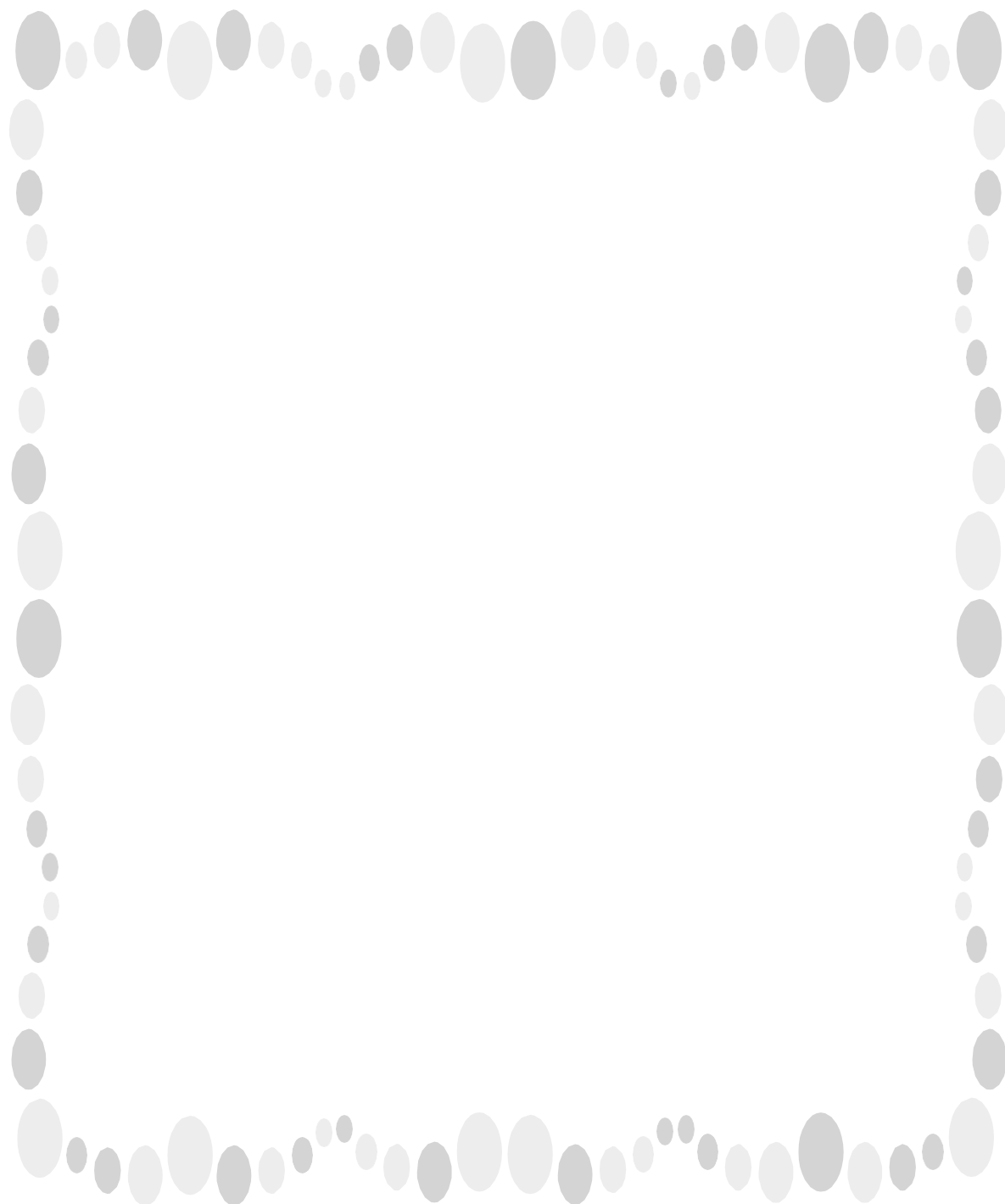

Stvari, ki bi se jih rada/rad naučila/naučil o
drugih ljudeh in drugih krajih:

Moja kultura

Stvari o moji kulturi in mojem načinu življenja, ki
bi jih rada/rad opisala/opisal drugim:

Vse o učenju

To so stvari, ki sem se jih
naučila/naučil:

A large, empty square box with a thick black border and a light gray drop shadow, intended for writing.

To so stvari, ki sem se jih **rada/rad**
učila/učil:

A large, empty square box with a thick black border and a light gray drop shadow, intended for writing.

To so stvari, ki sem se jih
enostavno naučila/naučil:

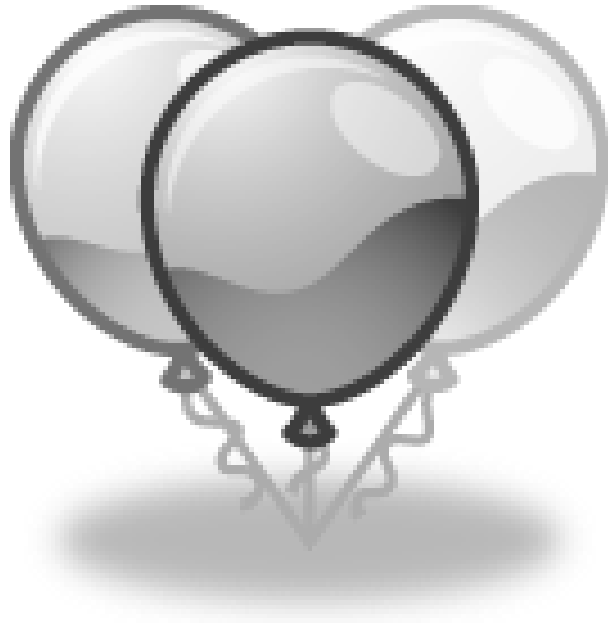
A large, empty square box with a thick black border and a light gray drop shadow, intended for writing.

To so stvari, ki sem se jih
težko naučila/naučil:

A large, empty square box with a thick black border and a light gray drop shadow, intended for writing.

To so stvari, ki se jih želim naučiti v
romskem jeziku:

A large, empty rectangular box with a thick black border, intended for writing the things one wants to learn in the Romani language. The box is centered on the page and occupies most of the lower half of the document.

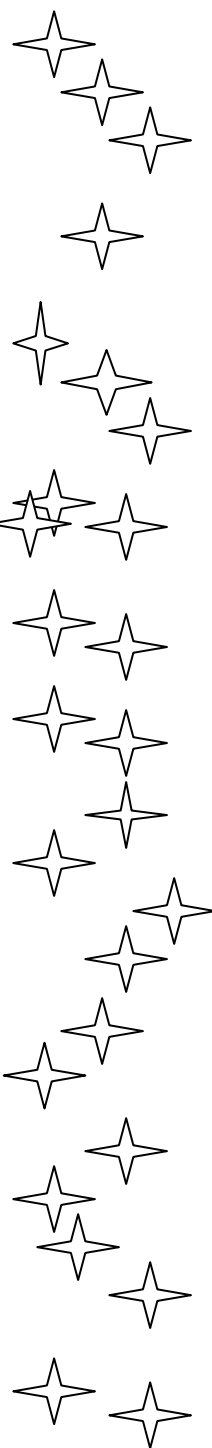
Zdaj se bom učila/učil
romskega
jezika.

Na teh straneh bom videla/videl, kaj vse
se lahko naučim.

Ko se naučim nekaj novega, pobarvam
zvezdico ✨ , da označim, da to zdaj
znam. Pri tem mi bo pomagala/pomagal
moja učiteljica/moj učitelj.

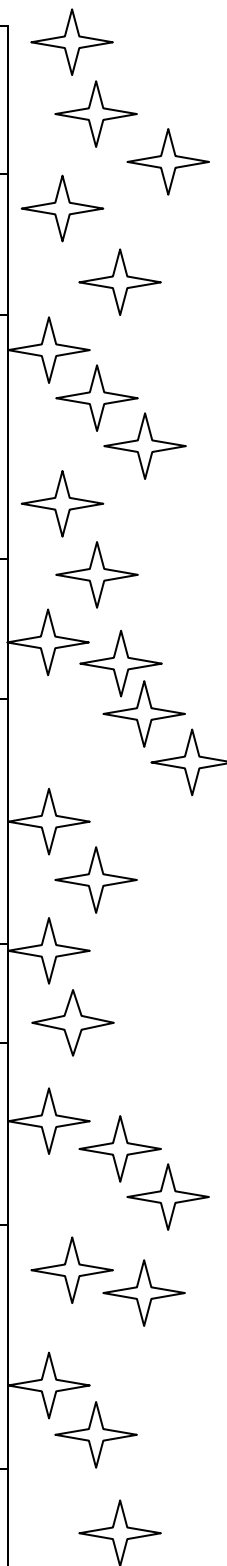
Jaz in moja družina

A1	Razumem, ko me učitelj vpraša, kako mi je ime in koliko sem star/-a. Razumem, ko mi učitelj ali druga oseba naroči, naj nekaj naredim. Razumem, ko me nekdo pohvali.
	Poiskati znam svoje ime na seznamu. Poiskati znam imena drugih družinskih članov.
	Ko me nekdo vpraša po imenu in starosti, znam odgovoriti. Odgovoriti znam na vprašanja o tem, kaj mi je in kaj mi ni všeč. Drugim znam reči dober dan in na svidenje.
	Povedati znam nekaj o svoji družini. Znam se opisati.
	Napisati znam svoje ime, naslov in ime šole, ki jo obiskujem. Napisati znam ime kraja, v katerem živim.
	Razumem, ko mi učitelj pove nekaj novega. Razumem nekaj besed pohvale.
A2	Prebrati znam zgodbo za otroke, ki jo že poznam. Prebrati znam romsko pravljico, ki jo že poznam.
	Odgovoriti znam na vprašanja o tem, kaj sem počel/-a včeraj. Reči znam dober dan in na svidenje različnim ljudem na različnih mestih.
	Učitelju ali drugi odrasli osebi znam povedati, če me kaj skrbi ali če se _____ ne _____ počutim _____ dobro. Postaviti znam vprašanje, če česa ne razumem.
	Opisati znam sebe, svojo višino ter barvo oči in las. Opisati znam, kaj delam vsak dan, in stvari, ki so mi všeč. Opisati znam stvari, ki jih delamo doma.
	Razložiti znam svoje občutke o stvareh, ki se dogajajo v šoli ali v družini, v kateri živim.
	Pisati znam o stvareh, ki jih počnem vsak dan in ki so mi všeč. Opisati znam nekaj, kar sem naredil/-a ali videl/-a.

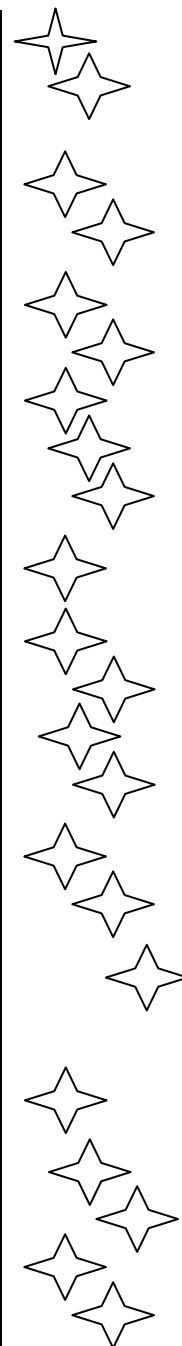
Jaz in moja družina

B1	Razumem, o čem govorijo drugi ljudje. Razumem, o čem govorijo odrasli doma. Razumem vse besede pohvale.
	Brati znam o stvareh, ki jih drugi ljudje počnejo vsak dan in o tem, kako živijo ljudje v drugih krajih. Brati znam o romskem življenju v današnjem času.
	Učitelju znam povedati, kaj sem delal/-a zunaj šole. Staršem znam povedati, kaj sem delal/-a v šoli in kaj mi je bilo všeč. Odgovoriti znam na vprašanja o svojem vsakdanjem življenju in življenju moje družine.
	Na kratko znam opisati, kaj delam vsak dan ali pomembne dogodke v svojem življenju. Povedati znam, kaj se učim doma.
	Opisati znam razlike med življenjem danes in v preteklosti. Napisati znam pismo ali e-sporočilo o dogodku v družini, v kateri živim. Primerjati znam svoje življenje zdaj in ko sem bil/-a mlajši/-a. Pisati znam o svojih občutkih.
B2	Razumem film, radijsko oddajo ali pogovor. Razumem stvari o romskem življenju in aktivnostih.
	Brati znam o otrocih v preteklosti in o družinskem življenju v različnih krajih. Brati znam o življenju in izkušnjah romskih otrok v preteklosti in sedanjosti.
	Pogovarjati se znam o stvareh, ki me skrbijo. Pogovarjati se znam o številnih stvareh, povezanih z vsakdanjim življenjem in družino, v kateri živim. Druge ljudi znam vprašati o njihovem vsakdanjem življenju in o njihovem mnenju.
	Povedati znam svoje mnenje. Razložiti znam težave mladih ljudi.
	Napisati znam pismo ali e-sporočilo, ki podrobneje opisuje in razloži moje izkušnje ali interese. Pisati znam o temah, povezanih z mojim življenjem ali interesi. Izraziti in razložiti znam mnenje o določeni situaciji ali dogodku.

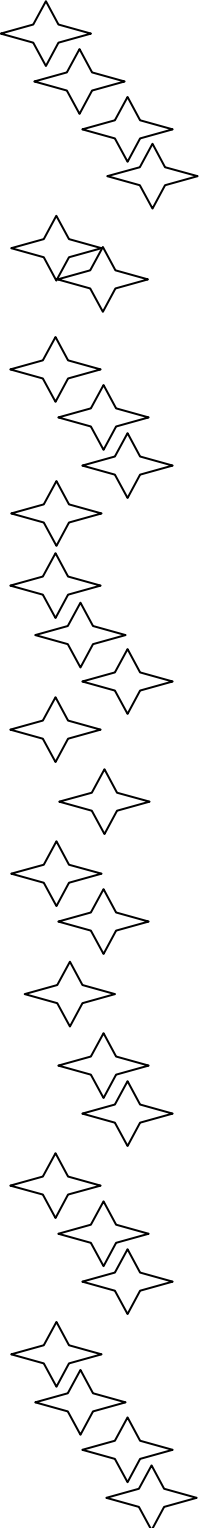
Moj dom in domače aktivnosti

A1	Razumem besede, ki označujejo pohištvo in predmete v hiši. Razumem besede, ki označujejo domače aktivnosti.
	Prepoznam besede za sobe, prostore, pohištvo in predmete v našem domu. Prepoznam številke na ulici ali v naslovu.
	Odgovoriti znam na nekatera vprašanja o domu, v katerem živim. Povedati znam telefonsko številko.
	Povedati znam nekaj o domu, v katerem živim. Povedati znam, kaj doma rad/-a delam in česa ne. Povedati znam, kaj mi starši naročijo, da moram doma narediti.
	Napisati znam besede za pohištvo in različne dele hiše.
A2	Razumem zgodbo o družini in njenem domu. Razumem zgodbo o otrokovih dnevnih aktivnostih.
	Prebrati znam zgodbo o vsakdanjem življenju druge osebe. Prebrati znam zgodbo o romski družini in njenem vsakdanjem življenju.
	Odgovoriti znam na vprašanja o tem, kaj delam doma. Odgovoriti znam na vprašanja o tem, kaj drugi družinski člani delajo pri nas doma. Odgovoriti znam na vprašanja o tem, kaj doma rad/-a delam in česa ne.
	Povedati znam, kaj običajno delam čez dan. Povedati znam, kaj se dogaja doma zjutraj in ko se vrnem iz šole. Povedati znam, kaj moja družina dela vsak dan.
	Napisati znam razglednico ali kratko pismo, ki opisuje moj dom. Napisati znam pismo o tem, kaj delam doma.

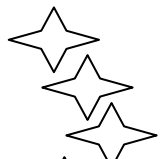
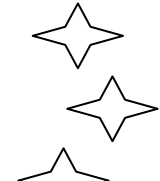

Moj dom in domače aktivnosti		
B1	Razumem zgodbo ali prikaz vsakodnevnega življenja v drugi državi ali v državi, v kateri živim. Razumem zgodbo o vsakdanjem življenju v preteklosti. Razumem opis razlik med vsakdanjim življenjem v preteklosti in sedanjosti.	★ ★ ★
	Brati znam zgodbe o otrocih in njihovem življenju. Brati znam zgodbe o življenju in domu romskih otrok. Brati znam o vsakodnevem načinu življenja drugih ljudi.	★ ★ ★
	Odgovoriti znam na vprašanja o tem, kaj so člani moje družine počeli konec tedna. Opisati znam, kaj od mene pričakujejo doma. Opisati znam običaje v svojem domu.	★ ★ ★
	Opisati znam družinsko aktivnost, ki je zame pomembna ali posebna. Povedati znam preprosto zgodbo, ki sem jo slišal/-a doma.	★ ★
	Napisati znam kratko besedilo o aktivnostih v domu, v katerem živim. Napisati znam e-sporočilo ali pismo, ki opisuje nek dogodek v družini, v kateri živim. Napisati znam kratko besedilo o pomembnih običajih v družini, v kateri živim.	★ ★ ★
	Razumem podrobnejšo predstavitev družinskega življenja v preteklosti. Razumem informacije o romskem življenju in običajih.	★ ★
B2	Razumem zgodbe, internetne članke in besedila o življenju ljudi v sedanjosti in preteklosti.	★ ★ ★
	Pogovarjati se znam o družinskem življenju in običajih. Pogovarjati se znam o pomenu družinskih vrednot. Pogovarjati se znam o pomenu učenja v šoli in doma.	★ ★ ★
	Opisati znam značilno družinsko življenje v današnjem času. Podrobno znam opisati vsakdanje aktivnosti in običaje doma.	★
	Podrobno znam opisati svoje življenje doma.	

Moja skupnost

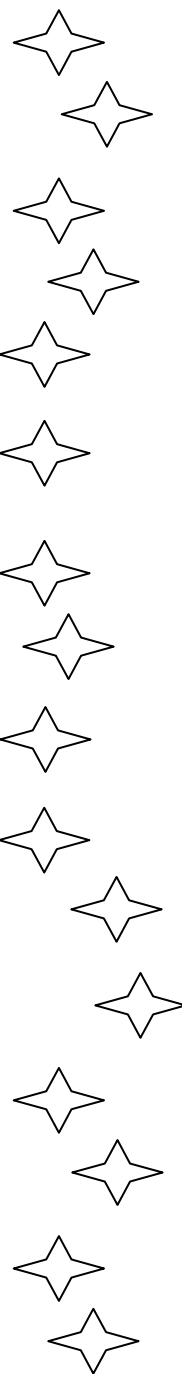
A1	Razumem imena ljudi v skupnosti, ki ji pripadam. Na zemljevidu znam pokazati, kje delajo različni ljudje. Razumem, ko mi odrasli naročijo, kaj moram narediti. Razumem pravila doma in pravila skupnosti.	
	Prebrati znam imena in napise v kraju, kjer živim. Prebrati znam besede iz pravil o življenju v skupnosti.	
	Reči znam dober dan, nasvidenje, prosim in hvala . Odgovoriti znam na nekatere vprašanja o različnih mestih v kraju, kjer živim. Odgovoriti znam na nekatere vprašanja o tem, kaj delam na različnih mestih.	
	Povedati znam nekaj o moji skupnosti in o najljubšem mestu.	
	Napisati znam imena različnih področij kraja, v katerem živim. Napisati znam nekaj stavkov o tem, kaj se dogaja v mojem kraju. Napisati znam nekaj stavkov o tem, kaj delam na različnih mestih.	
A2	Razumem preproste zgodbe o tem, kaj ljudje delajo. Razumem preprosto zgodbo o pomembnem znanju ali aktivnostih v skupnosti, ki ji pripadam.	
	Prebrati znam obvestilo o dogajanju v skupnosti. Prebrati znam preprosto zgodbo o vsakdanjem življenju v skupnosti, v kateri živim.	
	Postaviti znam vprašanja o tem, kaj se dogaja na različnih mestih v mojem kraju ali skupnosti, in odgovoriti nanja. Razložiti znam, zakaj so mi všeč določena mesta ali aktivnosti. Povedati znam, kaj rad/-a počnem v kraju, kjer živim.	
	Opisati znam svoje najljubše mesto. Opisati znam mesto, ki mi ni všeč. Opisati znam slavno ali pomembno osebo iz kraja bivanja.	
	Na kratko znam opisati mesta, ki so mi ali mi niso všeč. Na kratko znam opisati mesto, ki sem ga obiskal/-a. Na kratko znam opisati, kaj delajo ljudje v moji skupnosti. Na kratko znam opisati nekaj, kar se je zgodilo v mojem kraju ali skupnosti.	

Moja skupnost

B1	Razumem, ko učitelj govori o lokalnih dogodkih. Razumem film ali posnetek o lokalnem dogodku. Razumem, ko mi rečejo, kako naj se vedem.	
	Razumem letak /plakat ali časopisni članek o kraju, kjer živim.	
	Opisati znam mesta, ki sem jih obiskal/-a v svojem kraju. Opisati znam, kaj delajo ljudje, ki opravljajo različna dela.	
	Na kratko znam opisati mesto, ki sem ga obiskal/-a. Na kratko znam opisati običajen dan v skupnosti, v kateri živim.	
	Napisati znam pismo ali e-sporočilo o tem, kar sem naredil/-a v domačem kraju. Opisati znam delo določenih ljudi iz kraja, kjer živim. Napisati znam razglednico iz kraja, ki sem ga obiskal/-a. Napisati znam kratek opis romske skupnosti.	
	Razumem predstavitev lokalnega področja ali skupnosti. Razumem razlago strukture romske skupnosti. Razumem javno predstavitev ali film o pomembni osebnosti iz lokalne skupnosti.	
	Prebrati znam knjigo ali članek o zgodovini lokalnega področja. Prebrati znam časopis ali internetni članek o dogodkih, aktivnostih ali situacijah, povezanih z Romi v kraju, v katerem živim.	
B2	Pogovarjati se znam o aktivnostih lokalne skupnosti. Pripraviti znam plakat ali projekt o lokalni skupnosti. Opisati znam aktivnosti skupnosti, ki ji pripadam, in predstaviti Rome, ki v njej živijo.	
	Opisati znam lokalno skupnost in pomembne ljudi, ki živijo v njej. Opisati znam obisk zanimivega ali pomembnega kraja. Opisati znam življenje ljudi v romski skupnosti ter navesti pomembne kulturne razlike med Romi in Neromi.	
	Napisati znam pismo z navodili kako do določenega mesta v kraju, kjer živim.	

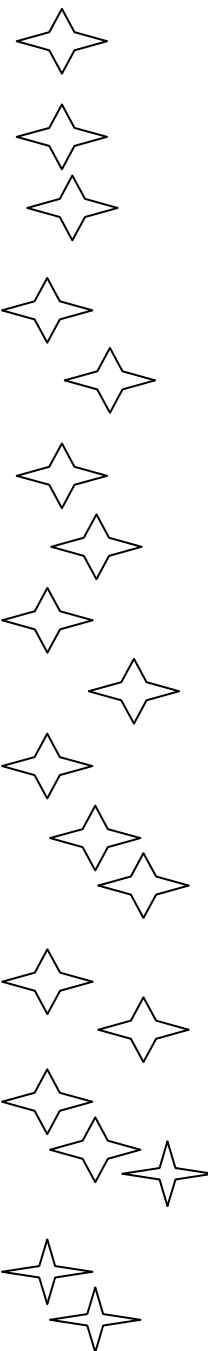
Romske obrti in poklici

A1	Razumem besede za različne obrti in poklice. Razumem besede za izdelke različnih obrtnikov.
	Prepoznam besede za različne obrti in poklice. Prepoznam besede za izdelke različnih obrtnikov.
	Postaviti in odgovoriti znam na zelo preprosta vprašanja o delu, ki ga ljudje opravljajo v današnjem času.
	Našteti znam obrti in poklice ljudi v preteklosti in sedanjosti skupnosti, katere del sem.
	Napisati znam besede za obrti in poklice Romov v preteklosti in sedanjosti ter nekaj stavkov o teh obrteh.
A2	Razumem preprosto zgodbo o romskih obrtnikih.
	Prebrati znam preprosto zgodbo, ki opisuje, kaj so delali Romi v vsakdanjem življenju.
	Na preprost način se znam pogovarjati o aktivnostih določenih obrtnikov.
	Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o različnih romskih obrtnikih in njihovih aktivnostih.
	Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o današnjih aktivnostih Romov v skupnosti, ki ji pripadam.
	Na kratko znam opisati določeno obrt ali poklic, ki me zanima. Na kratko znam opisati obrtnika pri delu.
	Napisati znam kratko pismo ali besedilo, ki opisuje obrti in poklice Romov v mojem kraju v preteklosti. Napisati znam kratek opis obrti in poklicev Romov v različnih krajih.

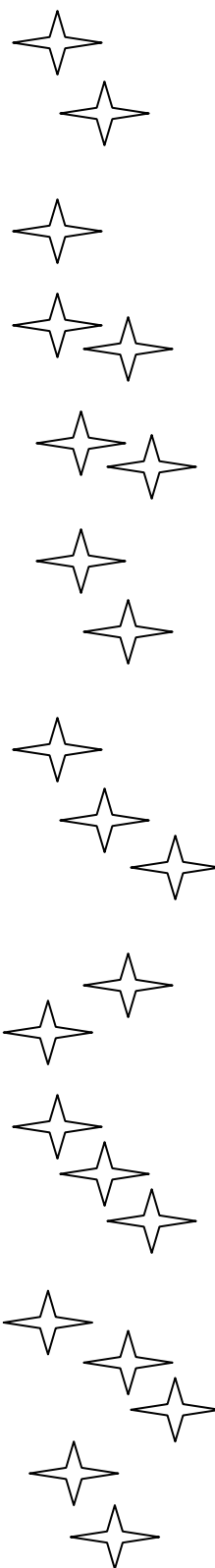
Romske obrti in poklici

B1	Razumem pogovor, film ali oddajo o tradicionalnih romskih obrteh.
	Prebrati znam zgodbo o značilni romski obrti v preteklosti ali sedanjosti. Prebrati znam besedilo o romski osebi, ki je postala slavna zaradi določene obrti ali aktivnosti.
	Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o glavnih obrteh in poklicih Romov v preteklosti in sedanjosti. Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o pomenu romskih obrti in poklicev.
	Na kratko znam predstaviti slavno romsko osebnost. Na kratko znam predstaviti različne obrti in poklice različnih romskih skupin.
	Napisati znam besedilo o načinu življenja različnih romskih obrtnikov.
B2	Razumem podrobno predstavitev romskih obrti in načinov življenja.
	Prebrati znam podrobnejši opis romskih obrti in aktivnosti v preteklosti. Prebrati znam besedilo o pomenu določene romske obrti ali poklica za določen kraj ali regijo. Prebrati znam življenjepis pomembnega romskega obrtnika.
	Predstaviti znam romske obrti in poklice v okviru priprave projekta. Postaviti znam vprašanja o romskih obrteh in poklicih.
	Predstaviti znam romske poklice. Predstaviti znam življenje romskih obrtnikov v preteklosti. Predstaviti znam slavno romsko osebnost.
	Napisati znam predstavitev tradicionalnih romskih obrti in njihovega pomena. Napisati znam besedilo o pomenu romskih obrti.

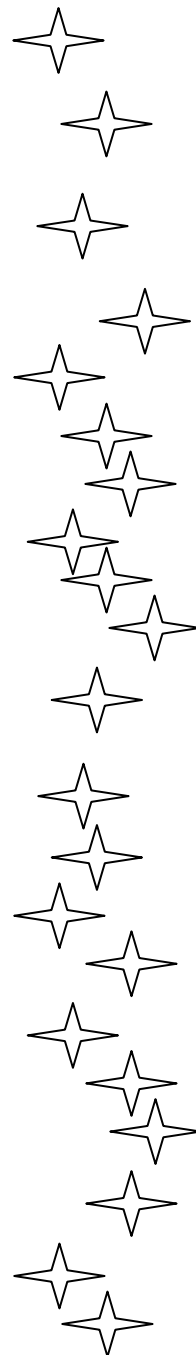
Prazniki in praznovanja

A1	Razumem besede za pomembne praznike in praznovanja v kraju bivanja. Razumem besede za praznike in praznovanja v družini ali skupnosti, ki ji pripadam.
	Prepoznam besede za pomembne praznike ali praznovanja, ko jih vidim na koledarju ali posterju.
	Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o glavnih praznikih v kraju, v katerem živim. Postaviti in odgovoriti znam na preprosta vprašanja o pomembnih dogodkih v družini ali skupnosti, ki ji pripadam.
	Našteti znam glavne praznike med šolskim letom. Našteti znam glavna praznovanja, ki so pomembna za mojo družino.
	Prepisati ali napisati znam imena pomembnih praznikov ali praznovanj v kraju, v katerem živim. Prepisati ali napisati znam nekaj stavkov o pomembnih dogodkih v kraju ali družini in skupnosti, ki ji pripadam.
A2	Prepoznam, ko je pomemben praznik del zgodbe. Prepoznam, ko učitelj govori o določenem prazniku, praznovanju ali dogodku. Razumem preprosta navodila za pripravo pomembnega dogodka.
	Prebrati znam preprosto zgodbo o pomembnem prazniku ali praznovanju. Prebrati znam preprosto besedilo o tem, kako se v družini pripravljajo na pomembno praznovanje.
	Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o praznikih v zgodbah. Vprašati znam svoje prijatelje, kako oni praznujejo doma. Vprašati znam o prazniku, ki je zelo pomemben za družino ali skupnost, ki ji pripadam.
	Preprosto znam opisati praznik ali praznovanje doma. Preprosto znam opisati pomembne dele praznovanja. Opisati znam poseben dogodek, ki sem ga doživel/-a.
	Napisati znam nekaj stavkov o praznovanju, ki sem ga doživel/-a. Napisati znam nekaj stavkov o določenem praznovanju.

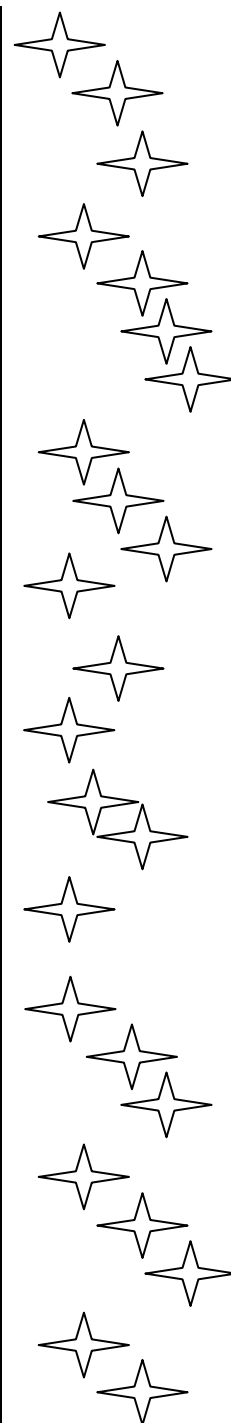
Prazniki in praznovanja

B1	Razumem informacije o pripravi na praznik ali praznovanje. Razumem glavne dele zgodbe ali pesmi o določenem prazniku, praznovanju ali slovesnosti.
	Preberem in razumem opis praznovanja. Razumem glavne dele časopisnega ali spletnega članka o prazniku.
	Povedati znam, kako praznujemo v naših skupnostih in družinah. Postaviti znam vprašanja o praznovanjih v drugih krajih. Razložiti znam, kako doma praznujemo določen dogodek.
	Opisati znam svojo izkušnjo praznika ali dogodka. Opisati znam, kaj se je dogajalo med praznovanjem. Povedati znam zgodbo o določenem dogodku.
	Napisati znam pismo, ki opisuje praznik ali praznovanje v družini ali kraju, kjer bivam.
B2	Razumem predstavitev zgodovine praznovanja.
	Prebrati znam besedila o praznikih.
	Pripovedujem o udeležbi na praznikih ali praznovanjih. Predstaviti znam načrte za praznik ali praznovanje.
	Predstaviti znam praznik in njegovo zgodovino. Opisati znam pomen praznovanj v našem življenju. Recitirati znam pesem za določen praznik ali slovesnost. Povedati znam zgodbo, značilno za praznovanje ali slovesnost.
	Napisati znam opis pomembnega praznika ali praznovanja. Napisati znam primerjavo med značilnimi prazniki in praznovanji.

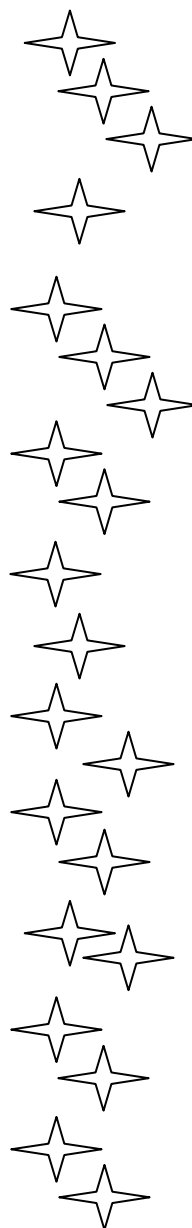
V šoli

A1	Razumem pravila šole in razreda, ki ga obiskujem. Razumem poimenovanja za različne stvari v učilnici. Razumem, ko nam učitelj nekaj naroči.
	Prebrati znam besede na plakatih ali v učbenikih. Prebrati znam obvestila, znake in svoj šolski urnik. Najti znam svoje ime na seznamu učencev. Prebrati znam imena dni v tednu in mesecev v letu.
	Vprašati znam za dovoljenje in pomoč v razredu. Na vprašanje znam odgovoriti z da, ne ali z nekaj besedami. Vprašati znam po predmetih v učilnici.
	Opisati znam nekaj, kar delam pri pouku.
	Prepisati ali napisati znam besede in stavke.
A2	Razumem navodila učitelja. Razumem informacije o šoli. Razumem nekatere od informacij o temi, ki se jo učimo.
	Brati znam o stvareh, ki se jih učimo v razredu, če se besed naučim vnaprej.
	Prenesti znam sporočilo učitelju. Pogovarjati se znam z drugim učencem/-ko o aktivnosti v razredu. Razložiti znam težavo učitelju.
	Povedati znam, kaj sem naredil/-a za domačo nalogo. Pogovarjati se znam o televizijskem programu ali filmu, ki sem si ga ogledal/-a. Opisati znam stvari, ki jih delam doma.
	Napisati znam kratek spis o šoli, učilnici ali o tem, kaj delam v razredu, ki ga obiskujem.
	Napisati znam nekaj stavkov o tem, kar se učimo v razredu.

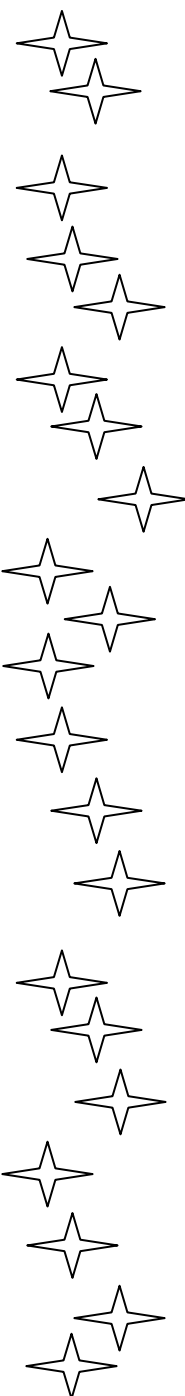
V šoli

B1	Razumem navodila, ki jih dobim v razredu ali v šoli. Razumem predstavitev druge osebe. Razumem film o določeni temi, ki jo poznam.
	Preberem in razumem šolska besedila ali zgodbe, če se težkih besed naučim vnaprej.
	Pogovarjati se znam z drugimi učenci v razredu o tem, kar delamo. S starši se znam pogovarjati o tem, kaj delamo v šoli. Odgovoriti znam na vprašanja, ki jih postavi učitelj ali moji starši.
	Razložiti znam svoje zamisli za neko aktivnost ali projekt. Na kratko znam opisati nekaj, kar se učim ali nekaj, kar delam.
	Napisati znam kratek spis, pismo ali e-sporočilo o svojih vsakdanjih aktivnostih v šoli s podrobnostmi o različnih aktivnostih. Napisati znam pismo ali e-sporočilo o ljudeh, ki jih poznam.
	Razumem pogovor o šoli. Razumem film ali radijsko oddajo o šoli.
	Prebrati znam članek ali poročilo o šoli. Prebrati znam članek o mladih v času njihovih šolskih let.
B2	Pogovarjati se znam o stvareh, povezanih s šolskim življenjem in svojimi izkušnjami. Sodelovati znam v šolskih debatah.
	Pogovarjati se znam o znanih aktivnostih v šoli. Opisati znam določen dogodek ali aktivnost v šoli.
	Napisati znam besedilo o razredu ali drugi šolski aktivnosti v šoli, ki jo obiskujem. Napisati znam spis o temi, ki me zanima.

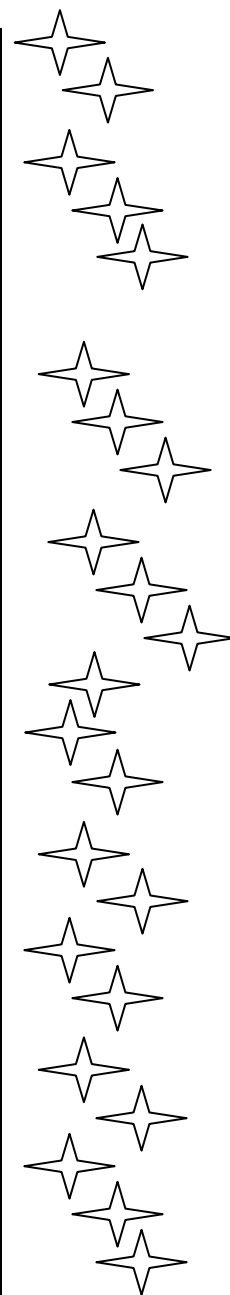
Prevoz in potovanja

A1	Razumem besede za različne oblike prevoza. Razumem glavne besede, povezane s potovanjem.
	Prepoznam besede za različne oblike prevoza na plakatu ali v knjigi.
	Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o tem, kako sem danes prišel/-a v šolo. Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o tem, kako potuje moja družina.
	Našteti znam različne načine potovanj. Povedati znam, kako potujemo na različne kraje (npr. vlak, letalo itd.). Povedati znam, kako potujejo različni ljudje na slikah.
	Napisati znam poimenovanja za različne načine potovanj. Napisati znam besede za to, kako so potovali ljudje v preteklosti.
A2	Razumem, ko je potovanje del zgodbe.
	Prebrati znam glavne dele kratke zgodbe o potovanju. Prebrati znam glavne dele kratke zgodbe o ljudeh, ki se selijo v drug kraj. Prebrati znam glavne dele zgodbe o ljudeh, ki morajo potovati zaradi dela.
	Povedati znam, na kakšen način rad/-a potujem. Odgovoriti znam na vprašanja o svoji potovalni izkušnji. Vprašati znam druge ljudi o tem, kam so potovali, in o njihovih izkušnjah.
	Opisati znam, kako vsak dan pridem v šolo. Opisati znam, kako Romi potujejo danes in kako so potovali v preteklosti. Povedati znam, kam bi rad/-a potoval/-a v prihodnosti.
	Napisati znam razglednico s svojega potovanja.

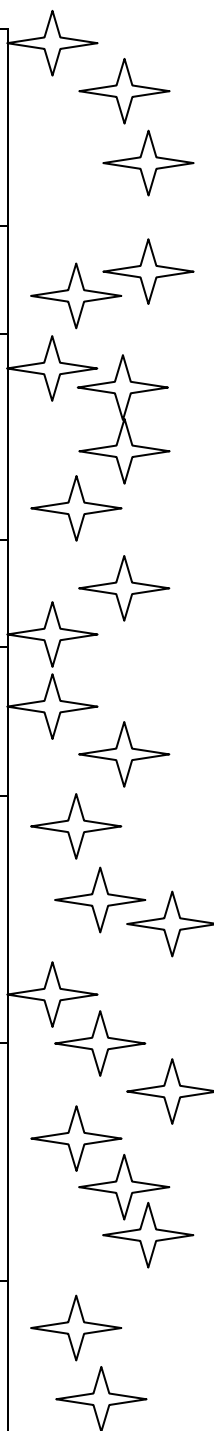
Prevoz in potovanja

B1	Razumem glavne dele zgodbe o potovanju. Razumem glavne dele filma o potovanju.
	S pomočjo zemljevida ali diagrama znam prebrati besedilo o potovanju. Uporabljati znam ključne besede za iskanje informacij o ljudeh, ki potujejo. Uporabljati znam ključne besede za razumevanje besedila o Romih, ki potujejo.
	Povedati znam, kaj mi je na potovanju všeč in kaj ne. Pogovarjati se znam o potovanjih danes in v preteklosti. Najti znam informacije o drugih ljudeh, ko so potovali.
	Na kratko znam govoriti o potovanjih. Na kratko znam govoriti o svojem potovanju. Na kratko znam govoriti o potovanjih Romov v preteklosti.
	Napisati znam pismo o potovanju.
B2	Razumem predavanje o potovanju. Razumem predavanje o potovanju Romov.
	Prebrati znam zgodbo o potovanju. Prebrati znam besedilo o potovanju v preteklosti.
	Predstaviti znam projekt o potovanju. Postaviti znam vprašanja za plakat ali projekt o potovanju.
	Opisati znam svoje potovanje. Opisati znam različne tradicije Romov, povezane s potovanjem.
	Napisati znam besedilo o potovanju v kraju, kjer živim. Napisati znam podrobnejše pismo o potovanju. Napisati znam besedilo o potovanjih v romski zgodovini in tradiciji.

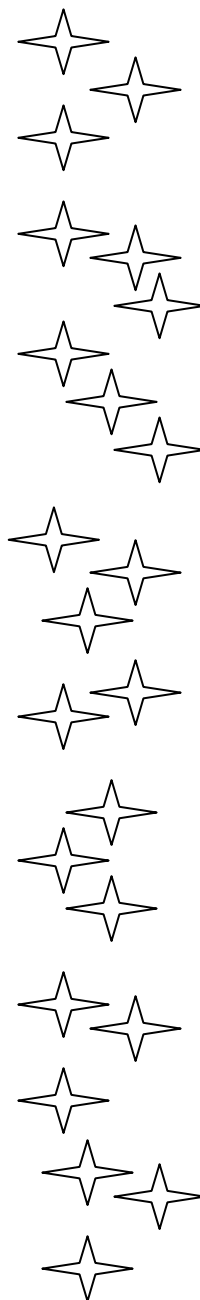
Hrana in oblačila

A1	Razumem besede za različne kose oblačil. Razumem besede za hrano, ki jo jem. Razumem, ko učitelj pove nekaj o hrani ali oblačilih.
	Prebrati znam besede za različne vrste hrane. Prebrati znam besede za različne kose oblačil.
	Vprašati znam po hrani ali pijači. Vprašati znam po oblačilu in koliko stane. Povedati znam, ali mi je določena hrana všeč in ali ne. Povedati znam, katera barva oblačila mi je najbolj všeč.
	Napisati znam sezname različnih vrst hrane. Napisati znam sezname oblačil za različne priložnosti.
	Razumem informacije o oblačilih, ki jih potrebujemo za šolski izlet ali šport. Razumem informacije o vrstah hrane.
A2	Prebrati znam besede za hrano, ki jo vidimo v trgovini ali na tržnici. Prebrati znam besede za oblačila, ki jih vidimo v trgovini ali na tržnici.
	Prebrati znam in razumem, ko je hrana ali oblačilo del zgodbe.
	Vprašati znam druge ljudi o hrani ali pijači, ki jim je všeč. Pogovarjati se znam o oblačilih, ki so mi najbolj všeč. Pogovarjati se znam o oblačilih, ki jih nosimo ob posebnih priložnostih.
	Opisati znam svojo najljubšo hrano in najljubši obrok. Opisati znam poseben obrok ali praznovanje v moji družini. Opisati znam, kaj jaz ali drugi ljudje nosijo ob posebni priložnosti.
	Napisati znam kratek opis dogodka, kjer sem jedel/-a poseben obrok.
	Napisati znam kratek opis svojih najljubših oblačil ali oblačil, ki jih nosim ob posebnih priložnostih.

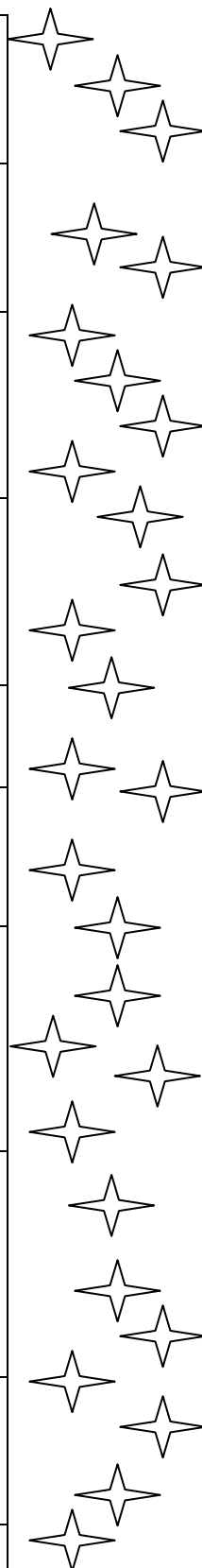
Hrana in oblačila

B1	Razumem, ko se ljudje pogovarjajo o določeni vrsti hrane. Razumem, ko se ljudje pogovarjajo o oblačilih. Razumem zgodbo o vljudnosti in gostoljubju.
	Brati znam o zdravi prehrani in o hrani, ki jo moramo zaužiti. Brati znam o oblačilih ali stilu in modi. Razumem opis oblačil neke osebe.
	Ponoviti znam navodilo učitelja glede oblačil. Posredovati znam podrobne informacije o hrani. Pogovarjati se znam o oblačilih, ki jih potrebujemo za posebne priložnosti.
	Opisati znam pripravo določenega obroka. Prijatelju znam povedati, katera oblačila so za nekaj potrebna. Opisati znam oblačila, ki so pomembna v moji družini.
	Napisati znam jasen opis hrane in oblačil. Opisati znam, katera hrana mi je všeč in katera ne.
B2	Razumem televizijske ali radijske oddaje o hrani. Razumem televizijske ali radijske oddaje o oblačilih. Razumem zgodbe ali pravljice o pomenu vljudnosti in gostoljubja.
	Brati znam besedila o oblačilih. Brati znam članke in letake o hrani in modi.
	Pogovarjati se znam o hrani ali načrtovanju obroka.
	Predstaviti znam oblačila, ki so pomembna v družini, v kateri živim. Pogovarjati se znam o hrani za praznovanje.
	Napisati znam besedilo o hrani in oblačilih za posebno priložnost.

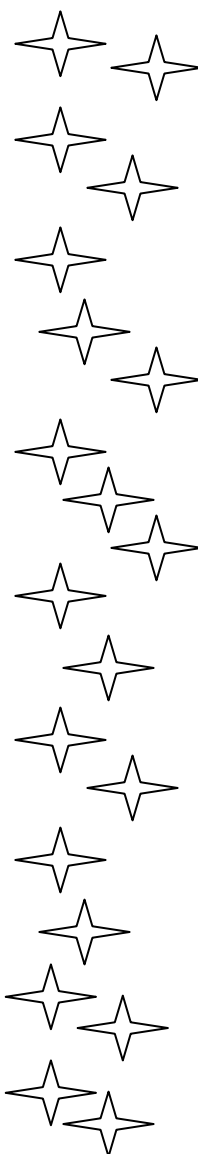
Ura, letni časi in vreme

A1	Razumem besede za različne vremenske razmere. Razumem imena mesecev v letu in letnih časov. Razumem, ko mi nekdo pove, koliko je ura.
	Prepoznam besede o vremenu na plakatu ali v besedilu. Prepoznam besede o letnih časih ali obdobjih v letu. Prebrati znam, koliko kaže ura na uri ali v zgodbi.
	Odgovoriti znam na vprašanja o vročini, mrazu, soncu, mesecu ali letnih časih. Povedati znam, ali mi je vreme ali letni čas všeč ali ne. Povedati znam, kakšno je vreme v različnih letnih časih.
	Povedati znam, kakšno je zunaj vreme. Povedati znam, kateri letni čas ali mesec je. Povedati znam, koliko je ura.
	Napisati znam besede za mesece, letne čase in uro. Napisati znam besede za različne vremenske razmere.
A2	Razumem glavne besede o vremenu in letnih časih, ko jih slišim pri pouku. Razumem, ko je letni čas ali vreme del zgodbe.
	Razumem informacije o vremenu na plakatu ali v knjigi. V besedilu znam najti besede o vremenu in letnih časih. Prebrati znam kratko zgodbo o stvareh, ki jih delamo v določenih obdobjih leta.
	Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o vremenu in letnih časih. Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o pomembnih dogodkih v različnih obdobjih leta. Postaviti znam nekaj vprašanj o vremenu ali praznikih v določenih obdobjih leta.
	Opisati znam, kakšno je zunaj vreme. Opisati znam, kaj se dogaja med šolskimi počitnicami. Opisati znam svoj najljubši čas v letu.
	Napisati znam stavke o različnih letnih časih. Napisati znam stavke o vremenu zdaj in v drugih obdobjih leta. Napisati znam stavke o svojem najljubšem dnevu ali obdobju v letu.

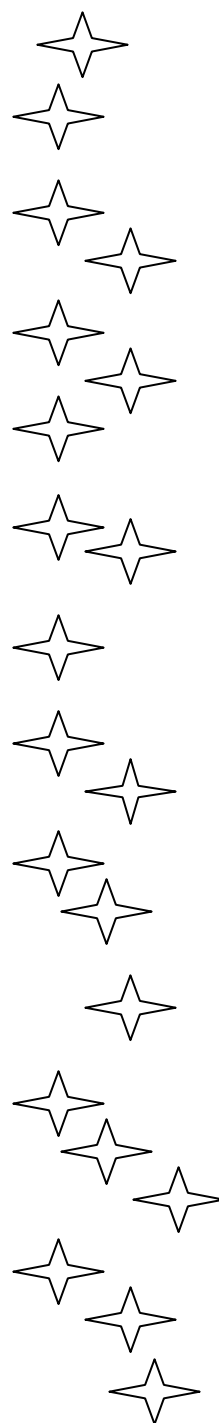
Ura, letni časi in vreme

B1	Razumem glavne dele vremenske napovedi. Razumem pogovor o letnem času ali obdobju v letu.
	Prebrati znam in razumem zgodbo o vremenu. Razumem, ko je vreme pomemben del zgodbe.
	Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o vremenu. Pogovarjati se znam o tem, kaj se dogaja pri nas doma ob dobrem ali slabem vremenu. Pogovarjati se znam o tem, kaj bom delal/-a med šolskimi počitnicami.
	Na kratko znam opisati nekaj, kar se je dogodilo. Opisati znam, kaj v različnih obdobjih delam zunaj šole. Opisati znam vreme.
	Napisati znam kratko pismo z opisom vremena. Opisati znam, kaj ljudje delajo ob različnih letnih časih.
	Razumem pogovor ali predstavitev, ki vključuje vreme ali letne čase. Razumem televizijski program o vremenu.
B2	Brati znam o težavah, ki jih povzroča vreme.
	Pogovarjati se znam o težavah ob slabem vremenu.
	Povedati znam, kaj sem delal/-a ob določenem času. Pogovarjati se znam o počitnicah ali prazniku ali dogodku.
	Napisati znam pismo, ki opisuje nekaj, kar se je zgodilo ob slabem vremenu.

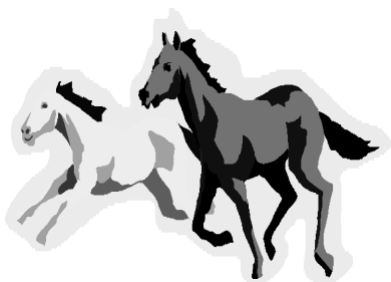
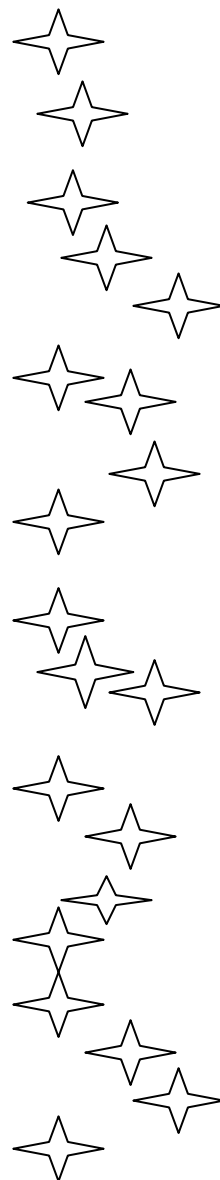
Narava in živali

A1	Prepoznam in razumem besede za različne živali in rastline.
	Prebrati znam besede za različne živali in rastline na plakatu ali v knjigi.
	Odgovoriti znam na nekaj preprostih vprašanj o živalih. Odgovoriti znam na nekaj preprostih vprašanj o različnih rastlinah.
	Poznam imena živali, ki sem jih videl/-a. Poznam imena živali, ki jih vidim v slikanici. Poznam imena živali, ki so jih Romi v preteklosti uporabljali pri delu.
	Napisati znam imena živali, ki jih poznam. Napisati znam imena živali, ki nastopajo v zgodbah.
A2	Razumem, ko so živali ali rastline del zgodbe. Razumem, ko oseba govori o domači živali.
	Prebrati znam kratke zgodbe o živalih. Brati znam o živalih, ki nastopajo v pravljici.
	Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o živalih, ki sem jih videl/-a. Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o živalih, ki jih imamo doma. Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o živalih, ki so jih imeli Romi v preteklosti.
	Govoriti znam o tem, kako skrbeti za žival. Govoriti znam o divjih živalih in o tem, kje živijo. Govoriti znam o tem, kako so Romi živali uporabljali pri delu.
	Napisati znam nekaj stavkov o skrbi za domačo žival. Napisati znam nekaj stavkov o živalih na kmetiji. Napisati znam nekaj stavkov o živalih, ki so bile del romskega življenja.

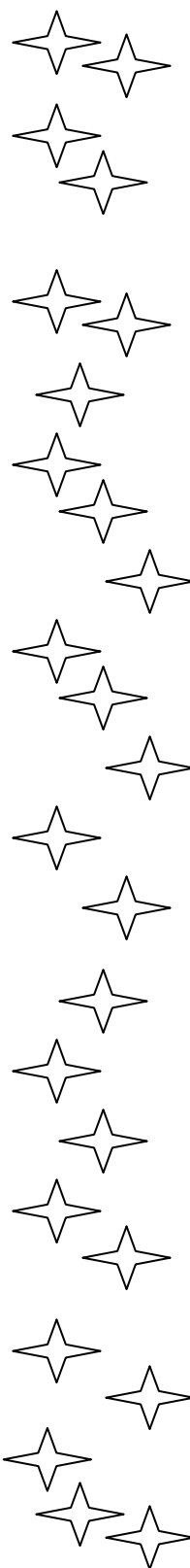
Narava in živali

B1	Razumem glavne dele filma o živalih.
	Razumem glavne dele zgodbe o obrti, kjer živali igrajo pomembno vlogo.
	Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja v okviru priprave projekta o živalih. Postaviti znam vprašanja o romskih poklicih, povezanih z živalmi. Postaviti in odgovoriti znam na vprašanja o prepričanjih, povezanih z živalmi.
	Pogovarjati se znam o naravi. Pogovarjati se znam o pomenu živali za Rome. Povedati znam zgodbo o živalih.
	Napisati znam zgodbo o živalih.
B2	Razumem zgodbo o naravi. Razumem pogovor o spoštovanju narave. Razumem pogovor o romskih tradicijah in obrteh, povezanih z živalmi in naravo.
	Prebrati znam zgodbo, v kateri ima narava pomembno vlogo. Razumem zgodbo o prepričanjih o živalih.
	Postaviti znam vprašanja o Romih in živalih. Pogovarjati se znam o spoštovanju narave.
	Opisati znam naravo. Opisati znam živali v romski tradiciji in zgodovini. Opisati znam nekaj romskih obrti, povezanih z živalmi.
	Napisati znam besedilo o naravi v državi, v kateri živim.

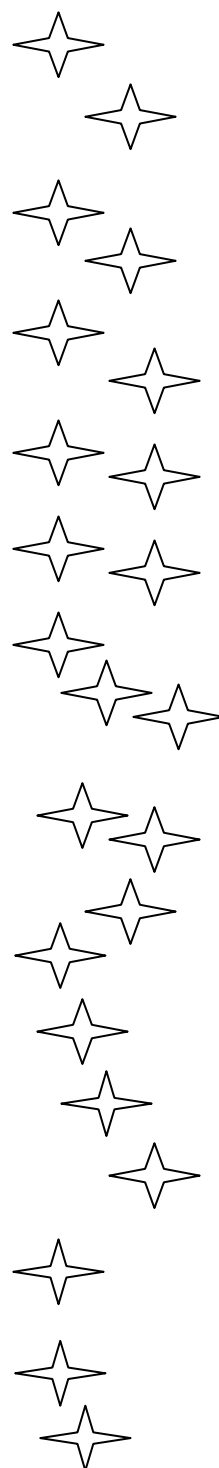
Konjički in umetnost

A1	Razumem besede za konjičke in aktivnosti. Prepoznam besede za romsko glasbo, pesmi in ples.
	Prebrati znam in razumem besede za športe in konjičke. Prepoznam besede za glasbo, gledališče, petje, ples, umetnost in nastopanje, napisane na plakatu.
	Povedati znam, kateri športi ali konjički so mi všeč in kateri ne. Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o prostočasnih aktivnostih.
	Našteti znam različne aktivnosti, s katerimi se ukvarjam v šoli ali izven nje.
	Napisati znam besede za različne športe in konjičke. Napisati znam besede za glasbo, petje, ples in druge vrste nastopanja. Napisati znam besede za svoje športe in konjičke.
A2	Razumem glavne dele preproste zgodbe o športu, nastopanju ali prostočasnih aktivnostih. Razumem preprosta navodila za igro ali nastop. Razumem preprosta navodila za fizično aktivnost.
	Prebrati znam kratko besedilo o igrah, ki so se jih nekoč igrali otroci. Prebrati znam zgodbo o romskem otroku iz družine, ki je nastopala.
	Postaviti in odgovoriti znam na preprosta vprašanja o tem, kaj se dogaja pri igri ali nastopu. Postaviti in odgovoriti znam na preprosta vprašanja o filmu, ki sem si ga ogledal/-a. Postaviti in odgovoriti znam na preprosta vprašanja o tem, kaj rad/-a delam zunaj šole. Odgovoriti znam na preprosta vprašanja o tem, kaj moja družina dela v prostem času. Postaviti in odgovoriti znam na preprosta vprašanja o tradicionalnih aktivnostih romskih otrok.
	Opisati znam svoj najljubši konjiček ali šport. Opisati znam prostočasne aktivnosti, ki sem se jih naučil/-a doma.
	Napisati znam razglednico s športnega dogodka ali nastopa. Napisati znam nekaj stavkov o tem, kaj rad/-a delam po šoli. Napisati znam nekaj stavkov o svojem najljubšem konjičku doma.

Konjički in umetnost

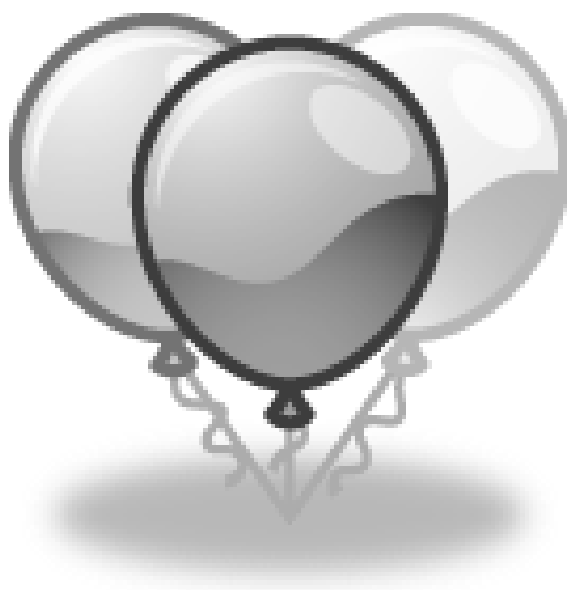
B1	Razumem glavne dele pogovora ali filma o športu ali umetnosti. Razumem glavne dele pogovora o romskih otrocih iz preteklosti, ki so se učili športa ali nastopanja.
	Prebrati znam besedilo o športnem ali kulturnem dogodku. Prebrati znam besedilo o življenju slavne romske osebe ali umetnika.
	Pogovarjati se znam o svojih interesih ali konjičkih. Odgovoriti znam na vprašanja o svojih interesih ali konjičkih.
	Pogovarjati se znam o pripravi na šolski dogodek ali nastop. Pogovarjati se znam o svojem konjičku ali aktivnostih zunaj šole.
	Napisati znam pismo o svojih konjičkih. Opisati znam športni ali kulturni dogodek, ki sem si ga ogledal/-a.
B2	Razumem pogovor o določeni športni ali kulturni aktivnosti. Razumem, kaj govori športnik ali umetnik. Razumem pogovor o življenju slavne osebe.
	Prebrati znam besedilo o osebi, vključeni v športno ali kulturno aktivnost. Prebrati znam zgodbo o športnem ali kulturnem življenju.
	Pogovarjati se znam o različnih aktivnostih, kot so šport, glasba in gledališče. Odgovoriti znam na vprašanja o romskih športih in predstavah.
	Pogovarjati se znam o aktivnostih, ki so mi všeč. Opisati znam, kako romski otroci razvijajo športne veščine in veščine nastopanja. Pogovarjati se znam o slavni romski osebi, ki se ukvarja s športno ali kulturno aktivnostjo.
	Napisati znam besedilo o športni ali prostočasni aktivnosti, ki mi je všeč. Napisati znam besedilo o značilni ali tradicionalni romski kulturni ali športni aktivnosti. Napisati znam besedilo o romski osebi ali osebi romskega izvora, ki je postala slavna na športnem, umetniškem ali kulturnem področju.

V svojo mapo lahko vključim veliko različnih stvari, ki mi bodo v pomoč pri učenju romskega jezika. Na primer:

- ✧ nove besede,
- ✧ ideje za zgodbe,
- ✧ načrte za pisanje,
- ✧ moje šolsko delo,
- ✧ razglednico iz druge države,
- ✧ zgodbo, ki mi je všeč,
- ✧ uganko,
- ✧ pesem,
- ✧ **certifikat**, priznanje/pohvalo
- ✧ e-pošto.

Vsebina moje mape

1

2

3

4

5

6

7

8

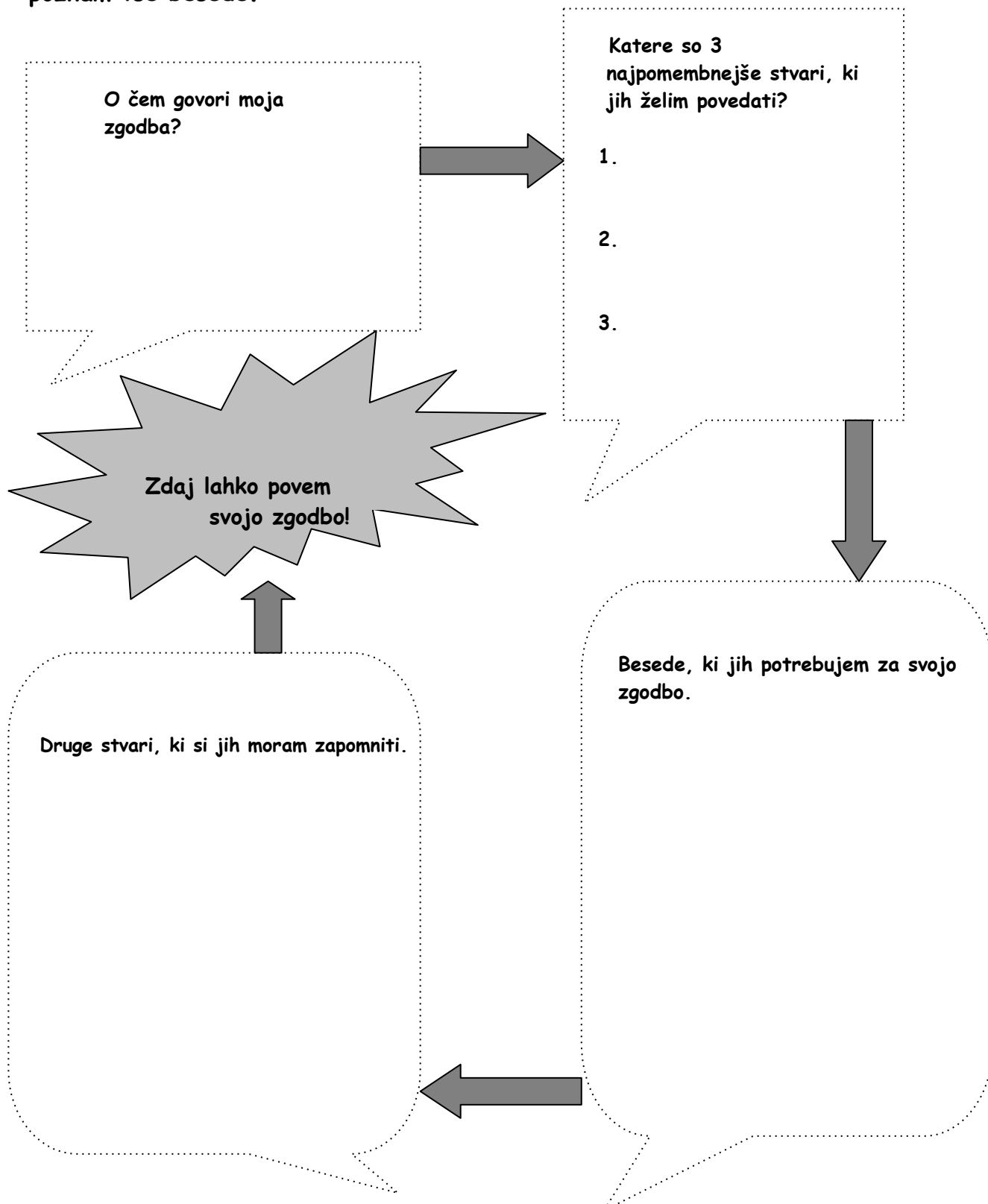
Moja priljubljena stvar v mapi je:

To so nove besede, ki sem se jih naučila/naučil:

V tabelo napiši svoje nove besede.

Pripovedovanje zgodbe ali predstavitev

Preden začnem pripovedovati zgodbo ali prikazati predstavitev, moram pripraviti načrt tega, kar bom povedala/povedal in poskrbeti, da poznam vse besede.

Zdaj lahko govorim o

.....

Tukaj nariši sliko

Moje nove besede

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
R A Z U M E V A N J E	Poslušanje	Razumem znane besede in zelo osnovne stavke o sebi, družini ter bližnji, neposredni okolici, ko ljudje govorijo počasi in jasno.	Razumem izraze in besede, ki se najpogosteje uporabljajo in nanašajo na zame najpomembnejša življenjska področja (npr. zelo osnovne osebne in družinske informacije, nakupovanje, lokalno področje, zaposlitev). Razumem bistvo kratkih, jasnih, preprostih sporočil in obvestil.	Razumem glavne dele jasnega standardnega jezika , ko gre za znane teme v službi, v šoli ali med prostim časom. Razumem bistvo številnih radijskih ali televizijskih oddaj o tekočih zadevah ali osebnih in strokovnih temah, ki me zanimajo, če govorci govorijo relativno počasi in jasno.	Razumem daljše govore in predavanja. Sledim lahko tudi bolj zapletenim razpravam, če mi je tema kolikor toliko znana. Razumem večino televizijskih oddaj z novicami in aktualnimi zadevami. Razumem večino filmov v standardnem jeziku.	Razumem daljše govore in pogovore, tudi kadar niso jasno strukturirani, kadar le nakazujejo na določene odnose in kadar ne uporabljajo eksplicitnih izrazov. Brez posebnih težav razumem televizijske programe in filme.	Brez težav razumem vsak govorjeni jezik, bodisi da gre za pogovor v živo ali preko medijev, tudi če se govori hitro ali v določenem narečju ali z določenim naglasom, pod pogojem, da imam na voljo nekaj časa, da se nanj navadam.
	Branje	Razumem znana imena, besede in zelo preproste stavke, na primer na letakih in plakatih ali v katalogih.	Prebrati znam zelo kratka, preprosta besedila. Najti znam specifične, predvidljive informacije v enostavnih vsakodnevnih besedilih, kot so oglasi, brošure, jedilni list in vozni red, ter razumem kratka, preprosta osebna pisma.	Razumem besedila, ki vključujejo predvsem pogoste, vsakdanje izraze ali jezik moje stroke. Razumem opise dogodkov, občutkov in želja v osebnih pismih.	Prebrati znam članke in poročila o težavah današnjega časa, v katerih avtorji izražajo določene poglede ali stališča. Razumem sodobno literarno prozo.	Razumem daljša, zahtevna literarna in neumetnostna besedila ter prepoznam različne slogove pisanja. Razumem strokovne članke in daljša tehnična navodila, tudi ko gre za teme, ki niso povezane z mojo stroko.	Brez težav berem raznovrstne oblike pisnega jezika, vključno z abstraktnimi, strukturno ali jezikovno zahtevnimi besedili, kot so priročniki, strokovni članki in literarna dela.
G O V O R	Govorna interakcija	Pogovarjati se znam na preprost način, če je druga oseba pripravljena ponoviti, kar je povedala ali to povedati, če govori počasneje in če mi pomaga oblikovati stavke. Vprašati in odgovoriti znam na preprosta vprašanja o trenutnih potrebah ali zelo znanih temah.	Pogovarjati se znam med enostavnimi in rutinskimi nalogami, kjer je potrebna preprosta in neposredna izmenjava informacij glede znanih tem in aktivnosti. Z drugimi ljudmi se lahko pogovarjam le zelo na kratko, čeprav običajno ne razumem dovolj, da bi nadaljeval/-a pogovor.	Pogovarjati se znam v večini situacij med potovanjem po državi, kjer govorijo jezik, ki se ga učim. Nepripravljen/-a se lahko vključim v pogovor o znanih temah, osebnih interesih ali vsakdanjem življenju (npr. družina, konjički, delo, potovanje in tekoči dogodki).	Pogovarjati se znam tako tekoče in spontano, da je redna interakcija z naravnimi govorci povsem mogoča. Aktivno lahko sodelujem v običajnih razpravah, v katerih lahko utemeljim in podprem svoje mnenje.	Izražati se znam tekoče in spontano, brez posebnih očitnih težav pri iskanju pravih izrazov. Jezik znam uporabljati sproščeno in učinkovito tako v družabnem življenju kot v službi. Svoje zamisli in mnenja znam natančno oblikovati ter se znam večje vključiti v pogovore drugih.	Brez težav lahko sodelujem v vsakem pogovoru ali razpravi. Dobro poznam idiome in pogovorne izraze, izražam se tekoče ter znam pravilno uporabiti besede s prenesenim pomenom in izraze z različnimi pomeni. Tudi ko naletim na težavo, lahko povezano in praktično neopazno najdem drug način ali druge besede.
	Govorno izražanje	S preprostimi izrazi in stavki znam opisati, kje živim, in ljudi, ki jih poznam.	Z nekaj izrazi in stavki znam preprosto opisati svojo družino in druge ljudi, življenjske pogoje, svoje izobraževanje ter trenutno ali zadnjo službo.	Oblikovati znam preproste stavke, ki opisujejo moje izkušnje, dogodke, sanje, upe in ambicije. Na kratko znam povedati razloge in razložiti svoje mnenje ter načrte. Povedati znam zgodbo in vsebino knjige ali filma ter opisati svoje reakcije.	Jasno in podrobno se znam pogovarjati o številnih temah, povezanih z mojimi interesi. Razložiti znam svoje stališče glede določene teme ter predstaviti prednosti in slabosti različnih možnosti.	Jasno in podrobno znam predstaviti zahtevne teme, povezati podobne teme, poglobljati določene vidike ter zaključiti razpravo na primeren način.	Jasno in tekoče znam predstaviti temo ali stališče, pri čemer je moje izražanje učinkovito, logično in prilagojeno situaciji, kar mojemu sogovorniku omogoča, da opazi in si zapomni pomembne podrobnosti.
P I S A N J E	Pisanje	Napisati znam kratko, preprosto razglednico, na primer voščilo ob praznikih. Z osebnimi podatki znam izpolniti obrazce, na primer ob prijavi v hotelu znam napisati svoje ime, državljanstvo in naslov.	Napisati znam kratke, preproste zabeleške in sporočila. Napisati znam zelo preprosto osebno pismo, na primer zahvalo.	Napisati znam preprosto povezano besedilo o znani temi ali o temah, ki me zanimajo. Napisati znam osebno pismo, ki opisuje moje izkušnje in vtise.	Pisati znam jasna in podrobna besedila o številnih temah, povezanih z mojimi interesi. Napisati znam esej ali poročilo, ki predstavlja informacije ali razloge za oziroma proti, povezane z vidiki določene teme. Pisati znam pisma, ki izražajo moje osebno doživljanje dogodkov in izkušenj.	Izraziti se znam z jasnim, dobro strukturiranim besedilom in podrobneje predstaviti stališča. Pisati znam dopise, eseje in poročila o zahtevnih temah, ki se osredotočajo na vidike, ki se mi zdijo pomembni. Slog pisanja znam prilagoditi bralcu.	Napisati znam jasno, tekoče in slogovno primerno besedilo. Sestaviti znam zahtevne dopise, poročila ali članke z učinkovito in logično strukturo, ki bralcu omogoča, da opazi in si zapomni pomembne vidike. Napisati znam povzetek ali oceno strokovnega ali literarnega dela.

Samoocenjevalna lestvica Skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike ☐ Svet Evrope